

Fișa de resurse: Logica incluziunii ca răspuns concret la socializarea handicapului

Trunchiul D al modulului de formare

Titlul fișei : **Logica incluziunii ca răspuns concret la socializarea handicapului**

1/ Constatare-Starea lucrurilor

Atunci când se realizează incluziunea, societatea trebuie să garanteze drepturile fundamentale la educație, formare și muncă care sunt puse în aplicare pentru a sprijini familia, școala și accesul la un loc de muncă. Prin urmare, promovarea incluziunii înseamnă îmbunătățirea calității vieții și a bunăstării tuturor ființelor umane prin crearea unei lumi a omenirii și recunoașterea a ceea ce este unic, ireductibil și inviolabil în fiecare individ.

2/ Demonstrație

Această fișă de informații își propune să demonstreze că logica incluzivă pare a fi capabilă să satisfacă astăzi nevoile de schimbare care vin din această eră afirmând importanța valorificării fiecărui individ și oferind fiecăruia posibilitatea de a participa activ viața socială.

Incluziunea inversează ideea celor mai bine sau mai rău, bogați sau săraci, drept sau rău, oferind tuturor ființelor umane aceeași demnitate și contribuind la crearea unei noi societăți democratice bazate pe cooperare, toleranță, acceptare și egalitate în diversitate.

A include înseamnă a oferi tuturor posibilitatea de a realiza, cu propriul context al vieții, drepturile lor la libertate și egalitate.

Prin urmare, aceasta înseamnă că este necesar să se aprecieze diferențele și toate diversitățile, considerându-le ca o sursă de inspirație și ca un instrument pentru a construi un model de viață pentru "realizarea unității în diversitate".

(1)

Logica incluziunii ca răspuns concret la socializarea handicapului

Motivul incluziunii este acela de a crea o nouă cultură democratică deschisă, care să sporească diferențele și particularitățile fiecărui individ, având în vedere că fiecare dintre ele are o bogăție de împărtășit.

În acest fel, fiecare individ poate găsi un teren fertil unde își poate exprima talentele speciale. Incluziunea este tocmai îmbunătățirea diversității și este în mod explicit opusul oricărei forme de discriminare.

În ultimele decenii, s-au înregistrat multe progrese în recunoașterea integrării sociale a persoanelor cu dizabilități prin legi, mișcări civile voluntare, asociații de laic și asociații catolice, precum și prin pedagogii și noua pedagogie (pedagogie specială).

Începând cu anii 1960 și 1970, importanța integrării a fost considerată o valoare de salvagardare și dezvoltare. Trebuie să înțelegem cum a fost util pentru îmbunătățirea vieții umane și cum a început să acționeze pentru difuzarea ei în toate contextele vieții: de aceea persoanele cu dizabilități sunt din ce în ce mai prezente în viața socială, la școală, în supermarketuri, în transportul public etc. Prezența lor nu este nouă, ci devine obișnuită. Toți acești indicatori demonstrează că toate lucrările efectuate până în prezent se îndreaptă în direcția cea bună și trebuie să ne asigurăm că buna calitate a vieții persoanelor cu handicap este aceeași.

În ciuda acestei revoluții pe care o asistăm astăzi, există o nevoie tot mai mare exprimată de aceleași asociații, familii, profesori, pedagogi etc. să creeze o nouă societate democratică incluzivă care să îmbunătățească calitatea vieții pentru toți cetățenii lumii, în special a celor ale căror drepturi nu sunt recunoscute. De fapt, chiar Convenția ONU denunță: "În ciuda diferitelor instrumente și angajamente, persoanele cu dizabilități continuă să se confrunte cu obstacole în participarea lor la societate ca membri egali și sunt supuși unei încălcări a drepturilor lor. în fiecare țară din lume " (2)

Conform Convenției ONU din 2006, incluziunea devine imperativă a grupurilor de lucru ale noii societăți democratice, iar conceptul de incluziune intră în vigoare cu agenda politică europeană și italiană. Convenția a adus o contribuție semnificativă la tranziția de la conceptul de integrare la integrarea în societate a persoanelor cu dizabilități prin denunțarea nevoii imediate a fiecărei acțiuni.

Ideea promovată este revoluționară, deoarece dacă încercăm să "punem" persoanele cu handicap într-o realitate pe care o percep drept "corectă", incluziunea reflectă acum această realitate într-o perspectivă revoluționară. De fapt, problema introducerii unei persoane cu dizabilități în societate este doar o

parte a persoanei în cauză și nu se așteaptă implicații din realitățile sociale. Subiectul este așadar în condițiile de "adaptare" și poate modifica modalitățile logistice și organizaționale ale societății: integrarea a fost îndreptată numai spre persoanele cu dizabilități sau persoanele cu deficite care se referă la categorii speciale.

Cu toate acestea, astăzi conceptul de incluziune devine o oportunitate pentru întreaga societate de a-și regândi și de a-și reînnoi natura într-un mod revoluționar. Incluziunea sporește diversitatea și poate spori particularitățile fiecăruia, transformând societățile noastre în adevărate comunități prietenoase care se schimbă în funcție de nevoile tuturor membrilor săi.

După cum spune Silvia Tamberi, "aparitia diversității și a dizabilității este atât de puternică încât obiceiurile sunt respinse, iar oamenii care intră în contact trebuie să facă schimbări și adaptări, la fel ca structurile și mediul". **(3)**

Din acest motiv, incluziunea nu mai este doar o problemă pentru persoanele cu dizabilități, ci este o oportunitate pentru toți cetățenii de a-și îmbunătăți calitatea vieții. Statele părți la Convenția ONU recunosc în paragraful "m" al preambulului: "contribuțiile existente și potențialul persoanelor cu handicap pentru bunăstarea generală și diversitatea comunității lor și faptul că promovarea deplină a drepturilor, libertăților fundamentale, participarea deplină a persoanelor cu dizabilități în societate, creșterea sentimentului lor de apartenență și realizarea de progrese semnificative pentru umanitate, pentru dezvoltarea socială și economică a societății, societatea și dispariția societății". **(4)**

Prin urmare, putem spune că includerea se referă la toți oamenii sau mai degrabă la starea umană în general. Pentru a reitera necesitatea de a considera handicapul ca o posibilitate a condiției umane și nu ca un "statut" particular, Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap a inclus drepturile persoanelor cu handicap și fără dizabilități subliniind că: "Combaterea dizabilității înseamnă nu numai concentrarea asupra situației anumitor persoane, ci și promovarea și conștientizarea faptului că orice angajament față de o persoană cu dizabilități este un angajament față de toți oamenii cu dizabilități. cetățeni, deoarece handicapul este o posibilitate a condiției umane." **(5)**

A include mijloace care oferă fiecăruia individ posibilitatea de a fi cetățean cu tot respectul pe care îl are, de a trăi în condiții decente și de a fi implicat într-un sistem satisfăcător de relații. Incluziunea înseamnă că oricine se poate simți ca parte a comunității sociale și poate fi implicat într-un context relațional în care poate să acționeze, să aleagă și să-și recunoască rolul și identitatea.

Incluziunea nu este negarea diferitor persoane și nu neagă prezența handicapului sau a dezavantajului, ci dorește să acorde atenție analizei simple a persoanei și a deficitului său la analiza contextului în care trăiește, încercând să identifice și să elimine obstacolele din calea participării active (abordarea bio-psiho-socială ICF 2001, Capitolul 2)

Incluziunea contribuie la combaterea excluziunii cu care se confruntă persoanele cu handicap în viața de zi cu zi și în diferite contexte, cum ar fi: școala în care copiii se confruntă deseori cu excluderea din sala de clasă; lumea muncii care a fost întotdeauna inaccesibilă; pauzele, marcate de singurătatea dintre pereții casei sale.

Prin urmare, este important să se schimbe percepția: să îngrijești teritoriul să ai grijă de oameni, depășind serviciile oferite persoanei și promovând oportunități de dialog și de schimb în viața reală, permițând să socializezi handicapul. Odată cu această schimbare, teritoriul devine primitiv fără precedent de atenție "educativă" în acest proces.

NOTES

(1) V. Piazza, Trento, (1999) *"Riflessioni sulla complessità dell'integrazione e sui molti vantaggi (per tutti) che porta con sé"*, in D. Ianes, M. Tortello (a cura di), *"Handicap e risorse per l'integrazione. Nuovi elementi di qualità per una scuola inclusiva"*, Erickson, page 43.

(2) G. Borgnolo, R. De Camillis, C. Francescutti, L. Frattura, R. Troiano, G. Bassi, E. Tubaro (a cura di), Gardolo (TN), (2009), *"ICF e Convenzione ONU sui diritti delle persone con disabilità. Nuove prospettive per l'inclusione"*, Edizioni Erickson. (Preambolo) page.176

(3) www.accaparlante.it (articolo di Silvia Tamberi)

(4) G. Borgnolo, R. De Camillis, C. Francescutti, L. Frattura, R. Troiano, G. Bassi, E. Tubaro (a cura di), Gardolo (TN), (2009), *"ICF e Convenzione ONU sui diritti delle persone con disabilità. Nuove prospettive per l'inclusione"*, Edizioni Erickson. (Preambolo) pag. 176

(5) *Id.* page178